

De Heere Jezus gekruisigd en begraven

Periodethema: lijden, sterven en opstanding
Markus 15: 16-47

KERNTEKST

'Waarlijk, deze Mens was Gods Zoon!'
(Markus 15: 39b)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De hoofdman over honderd komt tot een getuigenis na het sterven van de Heere Jezus. In verwondering roept hij uit dat de Mens, Die zojuist gestorven is aan het kruis, echt Gods Zoon is. De Heilige Geest heeft verschillende evangelisten dit ooggetuigenverslag laten optekenen. Het is belangrijk. De Joodse Schriftgeleerden en Farizeeën wilden bij de vergadering van het Sanhedrin niet accepteren dat Jezus Gods Zoon was. Deze heidense soldaat komt door het sterven van de Heere Jezus tot de overtuiging dat Hij echt Gods Zoon moet zijn.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling is de zesde vertelling in een serie over het lijden, sterven en opstanding van de Heere Jezus. In de vorige vertelling is de Heere Jezus veroordeeld door het Sanhedrin. De veroordeling door Pilatus en de vrijlating van Barabbas worden in deze serie overgeslagen.

DOELSTELLINGEN

- Kinderen leren wat er op Goede Vrijdag en Pasen gebeurde.
- Kinderen leren de hoofdmomenten van de kruisiging van de Heere Jezus, zoals Markus die heeft weergegeven.
- Kinderen leren dat niet in elk evangelie hetzelfde verslag van de kruisiging van de Heere Jezus staat. In het Markus-evangelie zijn bijvoorbeeld weinig 'kruiswoorden' terug te vinden.
- Kinderen leren wat de hoofdman over honderd getuigde over de Heere Jezus.

INDELING

- Het verzoek van Jozef van Arimathea.
- De kruisiging van de Heere Jezus.
- Het getuigenis van de hoofdman over honderd.
- De begrafenis.

ZINGEN

Psalm 22: 1; 31: 4.

'Als ik in gedachten sta' (WK 140 (b))

'Jezus leven van mijn leven' (OTH 2015: 119, JdH 303)

'Lam Gods Dat zo onschuldig' (OTH 2015: 121, WK 152)

'Leer mij o Heer' Uw lijden recht betrachten' (OTH 2015: 123, WK 153, JdH 487)

'Mijn Verlosser hangt aan 't kruis' (OTH 2015: 125, WK 155, JdH 267)

'O Hoofd bedekt met wonden' (OTH 2015: 126, WK 157, JdH 486)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 31: 4. De Heere Jezus gebruikte de psalmen in Zijn optreden op aarde vaak. Tot op het kruis citeerde Hij de psalmen. Zo komt het kruiswoord 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten' uit psalm 22. De laatste woorden van de Heere Jezus aan het kruis komen uit psalm 31. 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.' Hij vertrouwde Zich in het uur van Zijn sterven volledig aan Zijn Vader toe. Door het werk van de Heere Jezus mag dat vertrouwen op de Heere ook gelden in het uur van onze dood.

BORDPLAN

De Koning der Joden is Gods Zoon!

INTRODUCTIE

Bespreek met de kinderen de heilsfeiten rond Pasen. De lijdensweken lopen uit op Goede Vrijdag en Pasen. Wat herdenken we met Goede Vrijdag? Welke gebeurtenissen speelden zich af op Goede Vrijdag? Wat herdenken we met Pasen? Welke gebeurtenissen speelden zich toen af? Wat gebeurde er op de zaterdag (sabbat) tussen Goede Vrijdag en Pasen? Het doel van de introductie is dat de kinderen leren welke gebeurtenissen bij welk heilsfeit horen.

BRUGZIN OF BEGINZIN

'Mag ik het lichaam van Jezus begraven?'

Vertelling

Verwonderd kijkt Pilatus op. Is die Jezus al gestorven? Vanmorgen hadden de Joden bij zijn rechtshuis geroepen: 'kruis Hem!' Pilatus had toestemming gegeven om de Heere Jezus te kruisigen. Eerst had hij Hem nog laten geselen en toen moesten zijn soldaten Jezus kruisigen. De soldaten van Pilatus hadden Jezus bespot. Ze hadden gehoord dat Jezus de Koning der Joden was. Daar wisten ze wel een mooi spel bij. Eén van de soldaten had een oude jas gevonden. De kleur van de jas was purper, precies de kleur van een koningsmantel. Die hadden ze Jezus aangetrokken. Een stok van riet was Zijn koningsstaf en een paar gevlochten doorntakken Zijn kroon. De soldaten waren op hun knieën gevallen voor de Heere Jezus. Ze deden net of ze Hem aanbaden, maar ze spotten eigenlijk met Hem. Ze sloegen Hem op het hoofd met de rietstok en bespuugden Hem. *Wat een spot onderging de Heere Jezus. Erg hè! Dat wilde Hij doen voor zondige mensen. Dat is onbegrijpelijke liefde van de Heere Jezus.*

Het bericht dat Jezus gestorven was, was nog niet tot Pilatus doorgedrongen. Nu stond voor hem een man die het lichaam van Jezus wilde. Jozef heette hij: Jozef van Arimathea. Hij was ook lid van het Sanhedrin, de Joodse geloofsrechtbank die Jezus ter dood had veroordeeld. Jozef van Arimathea was het daar niet mee eens. Hij geloofde wel dat de Heere Jezus de Messias was en verwachtte het Koninkrijk van God. Jozef wilde de Heere Jezus een nette begrafenis geven. Misdadigers die gekruisigd werden, werden vaak zomaar in een grote kuil goegoid als ze gestorven waren. Dat mocht met de Heere Jezus niet gebeuren. Daarom was Jozef van Arimathea naar Pilatus gegaan om het lichaam van de Heere Jezus te vragen.

Pilatus denkt even na. Hij moet eerst zeker weten dat de Heere Jezus gestorven is. Stel je voor dat die Jezus nog leeft en van het kruis wordt gehaald! Dan

zijn morgen de Joden weer boos op hem. Pilatus laat de hoofdman over honderd komen die de wacht hield bij het kruis. Hij moet getuigen dat de Heere Jezus echt gestorven is. Snel laat Pilatus de hoofdman over honderd halen.

DE KRUISIGING VAN DE HEERE JEZUS

De hoofdman over honderd is nog erg onder de indruk van deze dag. In de vroege morgen hadden ze Jezus de stad uitgeleid om gekruisigd te worden. De soldaten waren nog steeds vol van dat mooie spel dat ze met Jezus gespeeld hadden. Jezus was immers een Koning, de Koning van de Joden? Een koning heeft knechten, vonden de soldaten. Daarom dwongen ze een man die ze onderweg tegenkwamen om het kruis van de Heere Jezus te dragen. Dat paste mooi bij het spel van Jezus als Koning der Joden.

Toen ze bij Golgotha kwamen, deden ze wat ze al zo vaak gedaan hadden. Golgotha was de plek waar terdoodveroordeelden gekruisigd werden. Het waren er drie deze dag. Ze hadden Jezus in het midden gehangen. Dat paste weer zo mooi: de Koning in het midden en een dienaar aan Zijn linkerhand en een dienaar aan Zijn rechterhand. Het was wel een vreemde Man, die Jezus. Iedereen die gekruisigd werd, mocht wijn drinken. Dan voelde je de pijn niet zo. Maar Jezus wilde die wijn niet drinken. *De Heere Jezus wilde het lijden bewust ondergaan. Zijn lijden en sterven was de straf van God op de zonde. Daar past geen verdoving bij. De Heere Jezus heeft de straf volledig en bewust gedragen.*

Boven het hoofd van Jezus hadden ze een bord bevestigd. Dat deden ze ook wel vaker. Op het bord stond dan de reden waarom iemand gekruisigd werd. DE KONING DER JODEN, stond er bij deze Jezus op. Dat paste ook mooi bij het hele spel over die Koning, vonden de soldaten. Nadat ze de Heere Jezus aan het kruis hadden genageld, was het lange wachten begonnen. Eerst hadden de soldaten nog de kleren van de Heere Jezus verdeeld. Eerlijk hadden ze geloot en voor elke soldaat was er wat. Ondertussen hielden ze de voorbijgangers goed in de gaten. Misschien zouden er wel mensen komen die het opnamen voor deze Koning en Hem van het kruis wilden halen. Maar daar leek het niet op. De voorbijgangers hadden een grote hekel aan deze Koning. Ze spotten met Hem: 'U kan toch de tempel afbreken en in drie dagen opbouwen? Kom dan ook van dat kruis af!' Ook de deftige priesters en Schriftgeleerden spotten: 'Hij heeft anderen verlost. Zichzelf kan Hij niet verlossen. Als U echt de Messias, de Christus bent, kom dan van het kruis af. Als we dat zien, zullen we in U geloven.' Ook de twee mannen die met Hem gekruisigd waren, deden mee aan het bespotten van de Heere Jezus.

HET GETUIGENIS VAN DE HOOFDMAN OVER HONDERD OVER HET STERVEN VAN DE HEERE JEZUS

Toen was het opeens donker geworden. Niemand had begrepen wat er gebeurde. Alles werd stil. Er floot geen vogel meer. Zelfs de spotters waren stil. Ongeveer drie uur duurde de duisternis. Aan het einde van die drie uren had de Heere Jezus geroepen: 'ELOI, ELOI, LAMA SABACHTANI.' Dat betekent: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' De hoofdman had het niet begrepen. Hij kende de taal waarschijnlijk niet waarin de Heere Jezus nu sprak.

Ook andere mensen rond het kruis begrepen niet wat de Heere Jezus hier riep. Iemand had gezegd: 'zie, Hij roept Elia.' Een ander was opgestaan, had een spons gevuld met edik, zure wijn en wilde de Heere Jezus te drinken geven. 'Stil nou', had hij gezegd, 'laten we zien of Elia komt om Hem van het kruis te nemen.' Toen had de Heere Jezus nog één keer iets geroepen, luid en duidelijk. Daarna gaf Hij de geest. Koning Jezus was gestorven.

De hoofdman over honderd was diep onder de indruk. Dat is hij eigenlijk nog steeds. Hij weet nog wel wat hij riep vanmiddag: 'waarlijk, deze Mens was Gods Zoon!' Hij wist het zeker. Hier was niet zomaar iemand gestorven, geen gewoon mens. Daarvoor waren te veel bijzondere dingen die dag gebeurd. Deze Jezus was de Zoon van God. Nu vroeg Pilatus hem of deze Jezus gestorven was. De hoofdman antwoordt bevestigend. Hij was ooggetuige geweest van het overlijden van de Heere Jezus en getuige dat de Heere Jezus echt gestorven was.

DE BEGRAFENIS

Pilatus knikt. Jozef van Arimathea mag het lichaam van de Heere Jezus hebben. Snel gaat Jozef inkoop doen. Hij koopt een lijnwaad, een mooi fijn linnen doek. Daarin wikkelt hij heel voorzichtig het lichaam van de Heere Jezus. In Israël werden mensen niet in een kist begraven, maar in doeken gewikkeld. Dan legt Jozef de Heere Jezus in een graf, dat uitgehakt is in de rots. Het is een graf dat nog nooit is gebruikt, in een mooie tuin. Waarschijnlijk was het graf voor Jozef zelf bedoeld, maar hij geeft het aan de Heere Jezus.

Jozef rolt een grote steen voor de opening van het graf. Daarmee is de begrafenisplechtigheid voorbij. Twee vrouwen kijken toe hoe Jozef zijn werk doet: het zijn Maria Magdalena en Maria, de moeder van Joses. Ze waren er vanmiddag ook bij toen de Heere Jezus stierf. Van een afstand hebben ze het gezien. Hun Meester, Die ze al dienden toen Hij nog in Galilea preekte, is gestorven. Ze hebben zoveel met Hem meegemaakt, zoveel van Hem geleerd. Wat zijn ze verdrietig...

AFSLUITING

Zo eindigt deze dag heel verdrietig. De mensen die bij de Heere Jezus horen, zijn zo verdrietig dat ze zelfs vergeten zijn dat de Heere Jezus gezegd heeft dat Hij na drie dagen weer zal opstaan. Het is een verdrietige vrijdag waarop de Heere Jezus sterft. Toch noemen we het een Goede Vrijdag: goed, omdat de Heere Jezus de straf op de zonde wilde dragen. Als je gelooft in de Heere Jezus, is God niet meer boos op je. Hij kijkt niet meer naar je zonde, maar wil je zonde vergeven door het werk van de Heere Jezus. Zijn je zonden vergeven? Dan is Goede Vrijdag ook voor jou echt een Goede Vrijdag.

VERWERKING

Kies uit een van deze mogelijkheden:

- Bespreek met de kinderen de kruiswoorden van de Heere Jezus. Het is ze vast opgevallen dat in het evangelie van Markus slechts één kruiswoord letterlijk wordt genoemd. Stel hierbij deze vragen:
 1. Wat bidt de Heere Jezus voor de mensen die Hem kruisigen? 'Vader, vergeef het hun, wat zij weten niet wat zij doen' (Luk. 23: 34).
 2. Wat zegt de Heere Jezus tegen de moordenaar aan het kruis? 'Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn' (Luk. 23: 43).
 3. Wat zegt de Heere Jezus tegen Zijn moeder en tegen Zijn discipel Johannes? 'Vrouw, zie, uw zoon [...] Zie, uw moeder' (Joh. 19: 26-27).
 4. Wat roept de Heere Jezus uit aan het einde van de drie uur durende duisternis? 'ELOI, ELOI, LAMA SABACHTANI' (Mark. 15: 34).
 5. Wat zegt de Heere Jezus waardoor die man met de rietstok Hem te drinken geeft? 'Mij dorst' (Joh. 19: 28).
 6. Welke luide roep klinkt daarna over Golgotha? 'Het is volbracht' (Joh. 19: 30).
 7. Wat Zijn de laatste woorden van de Heere Jezus voor Hij sterft? 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn Geest' (Luk. 23: 46).
- Stel aanvullende vragen vanuit de kennis die de kinderen hebben vanuit de andere evangeliën:
 - a. Hoe heette de man die het kruis van de Heere Jezus moest dragen? (Simon van Cyréne.)
 - b. Welke kledingstuk van de Heere Jezus wilden de soldaten niet scheuren en hebben ze verloot? (De rok, het bovenkleed, van de Heere Jezus, was van in één stuk geweven, zonder naad.)
 - c. Welk wonder gebeurde bij de ene moordenaar aan het kruis? (Hij kwam tot bekering. De Heere Jezus beloofde hem een plaats in het paradijs.)
 - d. Wat zei de Heere Jezus tegen Zijn moeder en Zijn discipel Johannes? ('Vrouw, zie, uw zoon. [...] Zie, uw moeder.')

- e. Hoe werd op Golgotha de dood van de Heere Jezus vastgesteld? (Een soldaat stak een speer in de zij van de Heere Jezus. Er kwam bloed en water uit.)
- f. Wat gebeurde normaal bij mensen die gekruisigd werden om ze sneller te laten sterven, maar bij de Heere Jezus niet? (Hun benen werden gebroken, maar de Heere Jezus was al gestorven. Van het Lam van God werd geen been gebroken.)
- Maak een overzicht van de gebeurtenissen die op Goede Vrijdag plaatsvonden. Dit kan met elkaar op het bord, maar ook individueel op een A4. Laat kinderen benoemen en opschrijven wat ze allemaal over deze dag weten.
- Als het passend is in de groep kan doorgesproken worden over de begrafenis. Wat is belangrijk bij een begrafenis? Wat is eerbiedig? Hoe kunnen mensen troost vinden als gestorven is?
- Bespreek met de kinderen de diepste betekenis van Jezus' lijden en sterven. Waarom moest de Heere Jezus lijden en sterven? Wat is de betekenis van Zijn lijden en sterven voor iedereen die in Hem gelooft? Met oudere kinderen (groep 5 en 6) kan ook zondag 15 en 16 van de Heidelbergse Catechismus gelezen worden.